

Mál nr. 272/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Vátryggingartaki ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Fasteignareigandi.

Gögn.

3. Málskot móttakið 3. ágúst 2023 ásamt fylgiskjölum.
4. Bréf V dags. 18. ágúst 2023 ásamt fylgiskjali.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi laust eftir hádegi hinn 1. febrúar 2023, er hún var að koma úr verslun sem rekin er í húsnaði X, runnið í hálku og fallið harkalega til jarðar með þeim afleiðingum að hún hlaut brot á vinstri öxl auk áverka á olnboga og hálsi. Hafi M vegna þessa gert kröfu um bætur úr ábyrgðartryggingu X en V hafi, með bréfi dags. 19. júní 2023, hafnað kröfu hennar með þeim rökum að hálkuvörnum hefði verið sinnt á slysdegi og auðvelt hefði verið að ganga fram hjá þeim hálkublettum sem höfðu myndast. M er ósammála þeirri afstöðu og byggir á því að ríkar skyldur verði að leggja á eigendur verslunarhúsnaðis þar sem gera megí ráð fyrir að almenningur venji komur sínar. Hafi M því mátt treysta því að eðlileg gönguleið til og frá verslunarkjarnanum væri ekki beinlínis hættuleg þeim sem um hana færu á opnunartíma. Ekki hefði komið til tjóns M hefði hálkuvörnum verið sinnt með viðunandi hætti. Samkvæmt V hafi verið mokað um klukkan fjögur um morguninn og saltað rétt fyrir klukkan sex. Á kaldasta tíma ársins hafi X mátt gera ráð fyrir tíðari hálkumyndun við fasteign sína og hafi þessar ráðstafanir, mörgum klukkustundum fyrir opnun verslana, verið ófullnægjandi. X hafi þannig borið að sjá til þess að aðkoma væri örugg með því að sanda eða salta reglulega yfir daginn. Sé ótækt að líta svo á að hálkuvörnir árla morguns séu fullnægjandi þegar þjónusta í fasteigninni fari fram til kvölds. Þegar myndir af hálkublettum séu skoðaðar verði þá að telja ólíklegt að hálkan hafi verið nýmynduð og því ekki unnt að koma í veg fyrir hana, enda hafi hálkublettir verið að hluta þaktir snjóþekju. Ekkert bendi þá til þess að M hafi ekki sýnt tilhlýðilega aðgát enda hafi hún mátt treysta því að eðlileg gönguleið, sem hafi verið næst innganginum og undir skyggni í þokkabót, væri hættulaus. Megi samkvæmt öllu framangreindu rekja tjón M til saknæmrar háttsemi X.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að félagið telji M ekki hafa sýnt fram á að slys hennar verði rakið til saknæmra mistaka starfsmanna X eða saknæms vanbúnaðar sem X geti borið ábyrgð á gagnvart henni og beri M hallann af sönnunarskorti hvað það varðar. Samkvæmt upplýsingum frá X sé gangstéttir og bílastæði fyrir utan verslunarkjarnann hálkuvarin eftir þörfum og á hverjum degi yfir háveturinn. Hafi verið mokað fyrir utan fasteignina rétt fyrir klukkan fjögur að morgni slyssdags og saltað rétt fyrir klukkan sex og hafi hálkuvörnum því verið sinnt umræddan dag. Um hávetur hér á landi geti hins vegar alltaf myndast hálka og X, sem eigi hundraðir fasteigna á höfuðborgarsvæðinu, sé ómögulegt að fylgjast með því allan sólarhringinn hvort hálkumyndun sé við þær þrátt fyrir að hálkuvörnum hafi verið sinnt. Slíkt eftirlit sé mun frekar í höndum leigutaka sem stundi verslunarrekstur í fasteigninni. Sé bótaskylda úr ábyrgðartryggingu X því ekki fyrir hendi.

Álit.

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Það hvílir því á M að sýna fram á að slys hennar sé að rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis X eða starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna. Af ljósmyndum af vettvangi má ráða að M hafi runnið á hálkubletti á gangstétt er liggur frá verslunarhúsnaði og að bifreiðastæði við verslunarkjarnann. Fyrir utan upplýsingar um almennt tíðarfar í febrúar liggja ekki fyrir nefndinni nein frekari gögn um veðurfar þennan tiltekna dag. Er þannig ekki sýnt fram á að umhleyppingar hafi verið eða að sérstakt tilefni hafi almennt verið til þess að bregðast sérstaklega við hálkumyndun umfram það sem gert var. Fyrir liggur að umrætt svæði var mokað og saltað aðfaranótt og að morgni slyssdags og er óumdeilt að slíkar aðgerðir séu viðhafðar daglega af hálfa X á umræddum árstíma. Fallast verður á það með V að ekki verði almennt lögð sú krafa á fasteignareiganda, sem leigir út fasteign sína, að hann fylgist stöðugt með hálkumyndun og grípi

samstundis til fyrirbyggjandi aðgerða gegn henni. Fyrir liggur að daglegar hálkuvarnir voru viðhafðar af hálfu X og verður það ekki metið X til sakar að hafa ekki sinnt hálkuvörnum á því tímabili sem leið frá söltun um morguninn og þar til slys M atvikaðist. Verður því að telja að um óhappatilvik hafi verið að ræða.

Niðurstaða.

M, á ekki rétt úr bótum úr ábyrgðartryggingu X, hjá V.

Reykjavík, 19. september 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir